

Klankbordgroep 2: interne werking

Verlag

18 april 2023 | door IDEA Consult, in opdracht van Gemeentebestuur Borsbeek

Het participatietraject in kader van de mogelijke fusie tussen Borsbeek en Antwerpen

Op 28 januari 2022 kondigen de burgemeesters van Antwerpen en Borsbeek aan dat ze de intentie hebben om te fuseren. Op 21 februari 2022 keurde ook beide gemeenteraden de intentieverklaring goed.

Sindsdien is het alle hens aan dek om te onderzoeken wat een mogelijke fusie zou betekenen. Het onderzoek verloopt via werkgroepen tussen Antwerpen en Borsbeek.

Maar fusie is niet enkel een verhaal van de twee gemeentebesturen, het Borsbeekse bestuur is ervan overtuigd dat ook de inwoners gehoord moeten worden in het traject. Daarom organiseert het bestuur een participatietraject dat bestaat uit drie onderdelen:

- ▶ Twee werksessies met de adviesraden (9 maart en 30 mei)
- ▶ Vijf klankbordgroepen met de inwoners rond vijf thema's
 - 20 maart '23: veiligheid
 - 18 april '23: Districtswerking en dienstverlening
 - 25 april '23: Onderwijs en kinderopvang
 - 8 mei '23: omgeving en ruimte
 - 15 mei '23: vrije tijd
- ▶ Online bevraging rond de thema's van de klankbordgroepen

Dit document kadert in de klankbordgroep over de districtswerking en dienstverlening. Na een korte inleiding nam districtsburgemeester Tjerk Sekeris het woord. Hij gaf uitleg over het wettelijk en politiek kader van districten, over de districtsbevoegdheden en over zijn eigen ervaringen met de stad Antwerpen en het district Deurne.

Na de toelichting van burgemeester Sekeris hebben de aanwezige Borsbekenaren hierover gereflecteerd in een rondetafelgesprek.

Vervolgens hebben we 8 praktijkvoorbeelden besproken over hoe de Antwerpse districten inzetten op nabijheid, identiteit en extra dienstverlening. De aanwezige Borsbekenaren hebben de voorbeelden gescoord aan de hand van rode en groene stickers en aangegeven wat hen er al dan niet in aanspreekt.

In dit document kan u het verslag van de avond vinden.

Districten, hoe zit dat? Tjerk Sekeris aan het woord

Wettelijk en politiek kader

In stad Antwerpen zijn er 276 rechtstreeks verkozen gemeenten- en districtsraadsleden (55 Gemeenteraadsleden en 221 Districtsraadsleden)

Stad Antwerpen bestaat uit één en ondeelbaar stadsbestuur: 1 rechtspersoon en de bevoegdheden worden door de stad toegewezen aan de districten.

De districten bestaan uit een districtsraad en een districtcollege en krijgen een jaarlijkse dotatie van de stad.

Samenwerking tussen de stad en de districten verloopt via een conferentie van districtsburgemeester, via raden voor overleg en via bilateraal overleg.

Bevoegdheden

De districten hebben een heel aantal bevoegdheden:

- ▶ Lokaal cultuurbeleid
- ▶ Lokaal sportbeleid
- ▶ Lokaal jeugdbeleid
- ▶ Senioren
- ▶ Participatie en verenigingsleven
- ▶ Middenstand
- ▶ Communicatie over lokaal beleid
- ▶ Lokale evenementen
- ▶ Bestaande jumelages
- ▶ Markten en foren
- ▶ Openbaar domein (lokale straten en pleinen, lokale verkeer begeleidende maatregelen, openbare verlichting op lokale straten en pleinen en lokaal straatmeubilair)
- ▶ Groen

Persoonlijke ervaringen Tjerk Sekeris

Uitdagingen

- ▶ Risico om te veel in contrasten te denken (stad vs districten)
- ▶ Discussie over bevoegdheden en middelen: Niet enkel op te lossen met verdere verduidelijking/formalisering, maar vooral door cultuur van samenwerking
- ▶ Partijlijnen vs. de formele kanalen voor overleg en afstemming
- ▶ Meer conflicterende standpunten mogelijk bij afwijkende coalities
- ▶ Districtsraad moet sterk genoeg staan

Kansen

- ▶ Versterking van de Antwerpse democratie:
 - Dicht bij de burger, laagdrempelig
 - Participatie en communicatie op maat
 - Sterke expertise rond het verenigingsleven
- ▶ Precisie in de beleidsvoering
 - Maatwerk mogelijk
 - Aanvulling/bijsturing bovenlokale dossiers
- ▶ Beperkte overlap van bevoegdheden: ruimte voor een stevig stadsbestuur met grote slagkracht op vb mobiliteit, veiligheid, ...
- ▶ Schaalvoordelen:
 - Opbouw van inhoudelijke/ technische expertise over vele beleidsdomeinen: grijs/groen/blauw, veiligheid, milieu, gezondheid,...
 - Sterke ondersteunende diensten: bijvoorbeeld Juridische dienst, financiële dienst, personeelsdienst, gemeenschappelijke preventiedienst, ICT ondersteuning, aankoopdienst,...
- ▶ IT- toepassingen: Besluitvorming, tijdsregistratie, loopbaan, intranet, klantenmanagement, projectmanagement, ...

Is het beter voor de burger?

- ▶ Burgemeester Sekeris antwoord op deze vraag met een voorzichtige ja
 - Borsbeek blijft Borsbeek en wordt geen onderdeel van Bowowij (Borsbeek, Wommelgem, Wijnegem of iets dergelijks)
 - Professionalisering van de administratie
 - Grotere budgetten

Rondetafelgesprek districtswerking

Na de toelichting van burgemeester Sekeris hebben de aanwezige Borsbekenaren samen gereflecteerd over drie vragen:

1. Als je naar het verhaal van districtsburgemeester Sekeris luistert: wat ligt in lijn van de verwachtingen? Wat is anders dan verwacht?
2. Wat is jullie belangrijkste vraag over de districtswerking voor de districtsburgemeester?
3. De districtswerking biedt mogelijkheden, maar ook uitdagingen. Waar kijken jullie naar uit? Waarom? Waar kijken jullie tegenaan? Waarom?

Als je naar het verhaal van districtsburgemeester Sekeris luistert: wat ligt in lijn van de verwachtingen? Wat is anders dan verwacht?

In lijn met de verwachtingen:

- ▶ De doorlooptijd van bepaalde projecten zal mogelijks langer worden
- ▶ Een bepaalde mate van autonomie zal verloren gaan
- ▶ Meer specialisatie personeel

Wat is jullie belangrijkste vraag over de districtswerking voor de districtsburgemeester?

- ▶ Stel u heeft opnieuw de keuze: terug bij Antwerpen of fusie met een andere gemeente (bijv. Wommelgem), wat zou u doen?
 - Antwoord: hoofd/hart: met het hart niet noodzakelijk de keuze voor een district, maar met het hoofd zeker wel => moest Deurne geen district zijn, dan was het een heel arme gemeente. Dotaties vanuit Antwerpen compenseren voor de minder socio-economisch krachtige bevolking.
- ▶ Gaat de fusie een verdere uitbouw van de luchthaven vergemakkelijken?
 - Antwoord: dit is een bevoegdheid van Vlaanderen, het onderwerp komt ook aan bod tijdens de klankbordgroep 'omgeving', verdere info over de luchthaven vind je in het verslag van klankbordgroep omgeving.

De districtswerking biedt mogelijkheden, maar ook uitdagingen. Waar kijken jullie naar uit? Waarom? Waar kijken jullie tegenaan? Waarom?

Uitdagingen volgens de deelnemers klankbordgroep:

- ▶ Financiering van het district op de lange termijn
- ▶ Veranderingen i.v.m. thuiszorg: dienstverlening
- ▶ Sociale zaken
- ▶ Nog inspraak op belangrijke zaken?
- ▶ Opgelegde fusies
- ▶ Bureaucratie/administratie
- ▶ Veel digitaal?
- ▶ Verkeersbeleid: file's, foutparkeerders
- ▶ Verkoop patrimonium? Wat met het Tirolerhof?
- ▶ Clash tussen diensten van het district en van de stad: worden hier stelselmatig oplossingen voor gezocht?

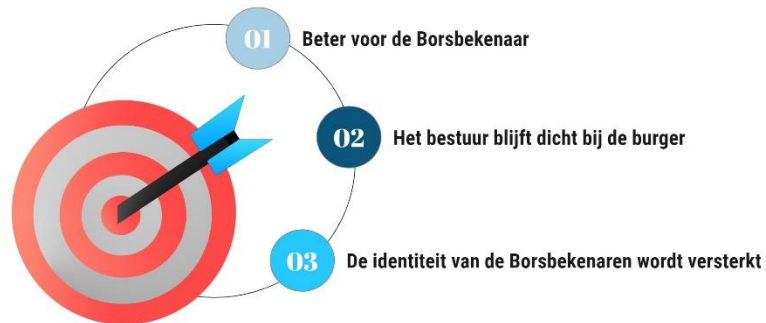
Mogelijkheden volgens deelnemers klankbordgroep:

- ▶ Meer wegen en voetpaden heraanleggen;
- ▶ Meer mogelijkheid om eigenheid te bewaren als district in vergelijking met een fusie met een andere gemeente;
- ▶ Groenbeleid: behouden van groen
- ▶ Politie en brandweer: meer blauw op straat

Nabijheid, identiteit en betere dienstverlening

Na de districtswerking hebben we samen met de aanwezige Borsbekenaren nagedacht over manieren om ondanks schaalvergroting toch dicht bij de Borsbekaar te blijven, de identiteit te bewaren en in te zetten op een betere dienstverlening. We zijn het gesprek aangegaan aan de hand van 8 praktijkvoorbeelden uit de 9 Antwerpse districten.

8 praktijkvoorbeelden

Tijdens de klankbordgroep hebben we eerst de 8 voorbeelden besproken en vervolgens aan de aanwezigen gevraagd om met een rode of groene bol aan te geven of ze het voorbeeld hen al dan niet aanspreekt. Ze hebben ook aangegeven waarom het voorbeeld hen al dan niet aanspreekt. Ook hadden de participanten de mogelijkheid om eigen goede ideeën neer te schrijven.

Praktijkvoorbeeld	Wat is het?	Rode bollen	Groene bollen	Opmerkingen
Uitgebreide uitleendienst: Sporting A en audiovisueel materiaal	<p>Sport- en spelmaterialen voor het jaarlijkse straatfeest, een originele teambuilding, een onvergetelijk schoolfeest, vind je zeker in het uitgebreide aanbod van de Sporting A uitleendienst. Een greep uit de succesmaterialen: mountainbikes, inlineskates, kleuterspeelsets, hockeysets, tennisrackets ... Reserveren kan eenvoudig online en voor een lage prijs. Verenigingen kunnen dit materiaal zelfs gratis gebruiken, zij betalen enkel vervoerskosten.</p> <p>Daarnaast heeft Stad Antwerpen ook een interessante samenwerking met een gespecialiseerd verhuurbedrijf voor audiovisueel materiaal. Zo krijgen jongeren en jeugdverenigingen toegang tot een hele resem aan DJ-sets, beamers en ander materiaal.</p>		9	<p>Positief voor de jeugd</p> <p>Super</p> <p>Kan uitbreiding van de verenigingen en activiteiten betekenen.</p>

<p>Dees is wel Deurne</p>	<p>Met de campagne “Dees is wel Deurne” zet district Deurne een unieke communicatiestrategie op om de sterktes en de eigenheid van het district in de kijker te zetten. “Verbinding” is het centrale woord. Dit doet Deurne onder andere door hun “Zotte Zondag” in april, een dag vol activiteiten aan het districthuis. En dat Deurne niet terugdeinst voor woordgrapjes, toont het districthuis met het “Deur(ne)mat gooien”.</p>	<p>1</p>	<p>7</p>	<p>Samenbrengen van inwoners is steeds positief.</p> <p>Mooi idee, maar is iedereen in Deurne daarvan op de hoogte?</p>
<p>Tradities in ere</p>	<p>In Wilrijk kiest het districtsbestuur voor evenementen die de unieke dorpscultuur uitdragen. Met een vijfjaarlijkse Geitestoet zet Wilrijk haar Keltische geschiedenis als ‘Geitendorp’ in de kijker.</p> <p>Al sinds 1702 vieren de ‘oudste bewoners van Borgerhout’ hun verjaardag met een uitgebreide ‘Reuskesstoet’.</p> <p>En in Berendrecht-Zandvliet-Lillo zorgt een tweejaarlijkse tulpenpluk voor een prachtig kleurenpallet.</p>	<p>2</p>	<p>8</p>	<p>De jaarmarkt en de koers nog verder uitbouwen</p> <p>In Borsbeek geen historisch verleden, misschien jaarmarkt en koers.</p>
<p>Districten ondersteunen wijk-en burgerinitiatieven</p>	<p>Dorpsmakers zorgen in Ekeren voor een leefbare woonomgeving en brengen harmonie in de samenleving. Het district ondersteunt dit door bv. Straatfeesten te ondersteunen, door lentepoets te organiseren en via buurtcontracten waarin je samen met enkele burens voor de aanplanting en verzorging van een bloembak of plantenstrook zorgt.</p> <p>Via ‘Ding Dong Deurne’ wil het district Deurne de buurtbewoners motiveren om zelf buurtinitiatieven op te zetten en te organiseren. Denk bijvoorbeeld aan een buurtfeest, buurtboost op vlak van properheid of sociale hulp, vergroeningsactiviteiten, speelstraten...</p>	<p>1</p>	<p>10</p>	<p>Gebeurt nu al in onze straat, zeker aan te bevelen.</p> <p>Momenteel al van toepassing in Borsbeek.</p>
<p>Burgerbegroting</p>	<p>In District Antwerpen wordt 10% van het jaarbudget (1,4 miljoen in 2023) bepaald door een burgerbegroting. Voor 2023 wordt dit budget verdeeld over vijf gekozen thema's: betere voetpaden, groen</p>	<p>2</p>	<p>10</p>	<p>Budget is klein, weinig mensen die inspraak hebben.</p> <p>Budget-gerelateerd, mogelijks geen kans voor klein district.</p>

	<p>in straten, meer bomen, ontharden en fietsvriendelijke straten.</p> <p>District Ekeren houdt jaarlijks 10.000 euro opzij waar de Ekerenaren samen over kunnen beslissen. Elke burger (boven 16 jaar) kan een projectvoorstel indienen. Via een digitale voorstellingsmarkt beslissen de bewoners samen welke projecten uitgevoerd zullen worden.</p>			<p>Als dit goed uitgewerkt wordt is dit zeer positief en eindelijk een beetje inbreng van de bewoners.</p>
Sterk uitgebouwd E-loket	<p>Een uitgebreid en gebruiksvriendelijk e-loket zorgt ervoor dat je voor de meeste aanvragen niet meer hoeft te verplaatsen. Afspraken maken, vergunningen of attesten aanvragen en zelfs chatten met medewerkers, kan allemaal via het E-loket.</p>	7	6	<p>Een goede combinatie van online en loketten om iedereen mee te hebben.</p> <p>Het is makkelijk voor mensen die werken en studeren iom een afspraak via het E-loket te maken.</p> <p>Belangrijk om toegankelijkheid voor iedereen te waarborgen.</p> <p>Zorgen dat niemand uit de boot valt. Niets iedereen is digitaal mee.</p> <p>Beter en overzichtelijk.</p> <p>Moeilijk voor ouderen.</p> <p>Eerst zorgen dat iedereen meekan met de informatica. Veel oudere mensen hebben geen PC of laptop.</p>
Buurtmobiel Deurne	<p>Met dit unieke mobiele concept wil district Deurne de participatie en inspraak van burgers verhogen.</p> <p>Districtsmedewerkers trekken ermee op straat om Deurnenaren ter plaatste te informeren (bijv. bij grote werken)</p> <p>Verenigingen kunnen het ook uitlenen voor openlucht evenementen (EHBO-post, schuilhut...)</p>	2	7	<p>Zie hier het nut niet van in.</p> <p>Wie bemand dit en hoe vaak? Alles staat of valt met een goede uitwerking van het project.</p> <p>Steun aan de verenigingen.</p>

Wilrijk aan zet	Ook Wilrijk zet een resem aan digitale én fysieke oplossingen in om de participatie en inspraak te verhogen. Zo kun je via een meldingsapp rechtstreeks een melding maken wanneer je afval opmerkt in je wijk, of een beschadiging ziet. Er is een ideeënbuss in het Districthuis en de wijkmobiel en wijkbabbels zorgen ervoor dat het bestuur dicht bij de burger blijft in Wilrijk.	2	7	Als dit goed uitgewerkt wordt kan dit een goed initiatief zijn. Informatienetwerk kan niet uitgebreid genoeg zijn.
------------------------	--	---	---	---

Heb je zelf nog goede ideeën om in te zetten op identiteit, nabijheid en een goede dienstverlening binnen een district?

- ▶ Markten organiseren
- ▶ Klankbord voor financiering
- ▶ Elektrische fiets
- ▶ Slogan behouden: Dorp naast de stad
- ▶ Identiteit Borsbenaar benadrukken: verenigingen

